

Informacja pokontrolna z kontroli nr 3/2011 przeprowadzonej u Kontrolera I stopnia w Programie Operacyjnym Współpracy Transgranicznej Polska (województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PWT PL-BB).

1. Jednostka kontrolowana

Jednostką kontrolowaną był Wydział Funduszy Europejskich Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego pełniący funkcję Kontrolera I Stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej. Urząd znajduje się przy ul. Jagiellończyka 25, Gorzów Wielkopolski.

2. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli

Kontrola została przeprowadzona w dniach 15 -18 listopada 2011 roku.

3. Osoby przeprowadzające kontrolę

Kontrola została przeprowadzona przez zespół składający się z dwóch pracowników Departamentu Instytucji Certyfikującej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego:

- Pani Kariny Kalisz – starszego specjalisty w Departamencie Instytucji Certyfikującej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego – kierownika zespołu kontrolującego,
- Pani Izabeli Jurkowskiej – starszego specjalisty w Departamencie Instytucji Certyfikującej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego – członka zespołu kontrolującego.

4. Cel/Temat kontroli

Celem kontroli było uzyskanie przez Instytucję Certyfikującą uzasadnionej pewności, że są spełnione warunki zawarte w art. 61 lit. b *rozporządzenia nr 1083/2006*.

5. Zakres kontroli

Zakresem kontroli było sprawdzenie poprawności wydatków zawartych w *Poświadczeniu i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* o numerze WTBR.IZ.MRRDWT-D02/10-00 za okres do 29.03.2010 r., złożonym przez Instytucję Zarządzającą Programem Współpracy Transgranicznej Polska-Brandenburgia do Instytucji Certyfikującej, na próbie dokumentacji znajdującej się w siedzibie Kontrolera I stopnia.

6. Osoby udzielające informacji/wyjaśnień (osoby odpowiedzialne):

- Pani Agnieszka Świątek – Kierownik Oddziału Programów Współpracy Transgranicznej Wydziału Funduszy Europejskich,
- Pani Anna Kosińska – Malinowska - pracownik Oddziału Programów Współpracy Transgranicznej Wydziału Funduszy Europejskich.

7. Opis stanu faktycznego stwierdzonego w trakcie kontroli:

7.1. „Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wnioski o płatność okresową” o numerze WTBR.IZ.MRRDWT-D02/10-00

Kontrolą objęte zostały wydatki dokonane w ramach PWT PL-BB za okres do 29.03.2010 r. Ogólna kwota kwalifikowanych wydatków poniesionych przez beneficjenta zawartych w Deklaracji wynosi 2 004 476,18 euro. Raporty z postępu realizacji projektu wchodzące w skład deklaracji wydatków nr WTBR.IZ.MRRDWT-D02/10-00

LP	Nr raportu z postępu realizacji projektu	Kwota raportu w Euro
1	WTBR.01.01.00-08-003/08-01	90 630,39
2	WTBR.01.01.00-08-003/08-02	36 263,27
3	WTBR.01.01.00-08-004/08-01	22 861,93
4	WTBR.01.01.00-08-004/08-02	117 970,74
5	WTBR.01.01.00-08-005/08-01	9 207,55
6	WTBR.01.01.00-08-013/09-01	354 510,37
7	WTBR.01.02.00-52-001/08-01	4 446,20
8	WTBR.01.03.00-08-004/08-01	93 513,13
9	WTBR.01.03.00-08-004/08-02	96 500,55
10	WTBR.01.03.00-08-005/09-01	486 598,04
11	WTBR.02.01.00-08-004/08-01	8 036,72
12	WTBR.02.01.00-52-001/08-01	72 681,67
13	WTBR.02.01.00-54-003/08-01	93 224,47
14	WTBR.03.02.00-08-004/09-01	87 041,63
15	WTBR.03.02.00-08-004/09-02	41 838,64
16	WTBR.03.02.00-08-005/09-01	91 557,92
17	WTBR.03.02.00-52-002/08-01	44 838,91
18	WTBR.03.02.00-54-001/08-03	33 468,69
19	WTBR.04.01.00-14-004/09-04	13 204,67
20	WTBR.04.01.00-14-007/09-01	81 576,77
21	WTBR.04.01.00-14-007/09-02	34 678,19
22	WTBR.04.01.00-54-003/08-03	89 825,73

Kontroli poddane zostały następujące raporty:

- WTBR.01.01.00-08-005/08-01 na kwotę 9 207,55 euro,
- WTBR.01.03.00-08-004/08-02 na kwotę 96 500,55 euro.

7.2 Organizacja Kontrolera I stopnia

W kontrolowanym okresie obowiązywało Zarządzenie nr 16 Wojewody Lubuskiego z dnia 3 lutego 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, zgodnie z którym (na podstawie § 77) Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi w ramach pełnienia przez Wojewodę funkcji Kontrolera dla Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013:

- a) przeprowadza kontrole I stopnia, w formie kontroli administracyjnej i rzeczowej na miejscu realizacji projektu,
- b) weryfikuje postęp rzeczowego projektu na podstawie raportów Beneficjentów,
- c) potwierdza kwalifikowalność i zasadność wydatków zadeklarowanych przez Beneficjentów,
- d) wystawia Certyfikat kontroli I stopnia,
- e) raportuje o nieprawidłowościach,
- f) współpracuje z Instytucją Zarządzającą, Wspólnym Sekretariatem Technicznym, Instytucją Audytową, Instytucją Certyfikującą oraz innymi instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie Programu,
- g) udziela Instytucji Zarządzającej informacji niezbędnych do celów statystycznych, monitoringu finansowego i badania efektywności Programu,
- h) przygotowuje dla Beneficjentów wskazówki dotyczące zasad rozliczenia wydatków w ramach projektów i przedstawia do zatwierdzenia do Instytucji Zarządzającej,
- i) organizuje szkolenia na temat kontroli I stopnia dla Beneficjentów,
- j) opiniuje zmiany dokumentów dotyczących projektu.

Regulamin i organizacja Wydziału

Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego realizuje swoje zadania na podstawie Regulaminu Wewnętrznego Wydziału.

Na mocy Zarządzenia Wewnętrznego nr 3/2006 Dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 27.02.2006 r. ustalono regulamin wewnętrzny Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim. Regulamin Wewnętrzny Wydziału został następnie zmieniony Zarządzeniem Wewnętrznym nr 1/2009 Dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego z 19.02.2009, a następnie Zarządzeniem Wewnętrznym nr 52 Dyrektora Generalnego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 14.07.2010 r.

Zgodnie z paragrafem 3.1. Regulaminu, do bezpośrednich zadań Dyrektora Wydziału należy m. in. podpisywanie pism w zakresie udzielonego upoważnienia Wojewody oraz innych pism merytorycznych wychodzących z Wydziału. Do zadań kierowników oddziału należy m. in. nadzór nad przygotowaniem projektów pism i dokumentów opracowywanych przez pracowników oddziału.

Pismem z dnia 17.07.2009 r. skierowanym przez Dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi, Panią Sabinę Ren do Pana Jarosława Barańczaka, Dyrektora Generalnego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego zwrócono się z prośbą o rozważenie możliwości kierowania Wydziałem przez Panią Agnieszkę Świątek – kierownika Oddziału EWT, w związku z długotrwałą nieobecnością Dyrekcji Wydziału. Prośba została zaakceptowana (adnotacja na piśmie).

7.3. Raport z postępu realizacji projektu WTBR.01.03.00-08-004/08

Raport z postępu realizacji wpłynął do Kontrolera I stopnia w dniu 17.12.2009 roku i został oznaczony numerem WTBR.01.03.00-08-004/08-00/1/02, zgodnie z procedurą 6.3 *Instrukcji Wykonawczej Kontroli pierwszego stopnia Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej*. Raport został sporządzony z okres od 21.10.2009 roku do 10.12.2009 roku. Raport obejmował kwotę wydatków kwalifikowanych w wysokości 903 788, 09 EURO.

Na podstawie zestawienia wydatków dołączonego do Raportu z postępu realizacji projektu, Kontroler dobiera próbę wydatków do kontroli. Wielkość próby wydatków powinna zawierać minimum 25 % wartości wszystkich wydatków (w tym minimum 10% muszą stanowić wydatki nie związane z zamówieniami publicznymi) i zawierać nie mniej niż 5 pozycji wydatków z Zestawienia. W przypadku kontrolowanego Raportu, w zestawieniu znajdowała się jedna pozycja. Zgodnie z informacją uzyskaną podczas kontroli, beneficjent przekazał wszystkie niezbędne do przeprowadzenia kontroli administracyjnej dokumenty wraz z Raportem.

Kontrola administracyjna raportu

Kontroler I stopnia wypełnił listę sprawdzającą do kontroli administracyjnej będącą załącznikiem nr 14 do *Wytycznych w zakresie Kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013* (zwanych dalej: *Wytyczne do kontroli*). Zgodnie z Listą sprawdzającą, beneficjent złożył raport z zachowaniem określonego terminu, raport spełnia wymagania formalne. Jednocześnie Kontroler zaznaczył, iż beneficjent zawnioskował do IZ o przedłużenie terminu realizacji projektu, ale aneks do umowy nie został jeszcze podpisany. W raporcie zostały opisane odstępstwa od realizacji harmonogramu realizacji projektu w związku z wydłużeniem terminu realizacji inwestycji z wykonawcą.

Lista sprawdzająca została podpisana przez pracownika I w dniu 18.12.2009 roku, pracownika II w dniu 21.12.2009 roku, Kierownika Oddziału/Dyrektora w dniu 23.12.2009 roku (Kierownik Oddziału posiadał na ten czas odpowiednie upoważnienie).

Lista zatwierdza kwotę wydatków kwalifikowanych w wysokości 96 500,55 euro. Lista jest zgodna ze wzorem określonym w *Wytycznych do kontroli*.

W punkcie 52 listy sprawdzającej zawarte jest pytanie „W przypadku gdy beneficjent nie zastosował procedury zamówienia publicznego: Czy beneficjent w sposób uprawniony zrezygnował z przeprowadzenia zamówienia publicznego w ramach projektu” odpowiedź obu osób weryfikujących raport brzmi TAK.

Lista sprawdzająca nie odzwierciedla stanu rzeczywistego. Z dokumentacji przedstawionej podczas kontroli wynika, iż w dniu 4.12.2009 roku do Kontrolera wpłynęła dokumentacja dotycząca zamówienia publicznego, która została poddana kontroli ex-post. W opinii zespołu kontrolującego, z uwagi na powyższe, należało wpisać „Nie dotyczy”.

W ramach raportu, w Załączniku nr 1 do Raportu, została wymieniona jedna faktura VAT nr 31/B/2009 z dnia 30.10.2009 roku na *Roboty ogólnobudowlane – Turystyczne zagospodarowanie Wyspy Teatralnej w Gubinie*. Faktura została wystawiona na kwotę brutto 401 780, 03 pln. Kopia faktury, potwierdzona za zgodność z oryginałem, przekazana przez beneficjenta została opisana zgodnie z pkt 4.2 *Wytycznych* i zawiera następujące informacje:

- opis związku wydatku z projektem (w tym oznaczenie do której kategorii wydatku budżetowej przedstawionej we wniosku o dofinansowanie odnosi się wydatek opisany fakturą - inwestycje),
- nazwę i numer projektu,

- kategorię kosztów i interwencji,
- informację o współfinansowaniu projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub/ oraz ze środków budżetu państwa w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007 – 2013,
- informację o zakupie zgodnie z pzp (na podstawie art. 39 ustawy pzp),
- potwierdzenie weryfikacji formalnej i rachunkowej oraz merytorycznej,
- informacje o kontach na których zaksięgowano wydatki oraz w jakiej wysokości,
- numer umowy z wykonawcą wraz z informacją, iż jest to faktura częściowa,
- numer księgowy, pod którym dana faktura została zaksięgowana.

Podczas procesu weryfikacji wydatków Kontroler dokonał weryfikacji potwierdzającej, że poniesione wydatki są kwalifikowalne zgodnie z:

1. Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013,
2. Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków i projektów w ramach programów współpracy transgranicznej Europejskiej Współpracy Terytorialnej realizowanych z udziałem Polski w latach 2007-2013,
3. Programem Operacyjnym Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013,
4. z umową oraz wnioskiem o dofinansowanie projektu (wydatek wpisuje się w poszczególne Etapy inwestycji, kategoria wydatku – Inwestycje). Umowa na realizację projektu została zawarta w dniu 30.09.2009 roku i w jej ramach budżet projektu wynosił 903 788,09 EUR,
5. Wydatek został poniesiony w okresie realizacji projektu, określonym w Umowie (od 1.05.2009 do 31.12.2009 roku).

Do faktury został załączony protokół z czynności odbiorowych - robota budowlana z dnia 30.10.2009 roku z informacją, iż roboty zostały wykonane należycie oraz w ramach umowy z wykonawcą nr 8/bud/2009 z dnia 10.08.2009 roku. Pod protokołem podpisała się komisja powołana w tym celu na podstawie zgłoszenia odbioru częściowego z dnia 14.09.2009 roku. Do protokołu załączono Formularz cenowy – tabelę przejściową z wyceną wykonanych robót.

Dołączono również potwierdzenie przelewu na kwotę 401 780,03 pln z dnia 18.11.2009 roku na rachunek wykonawcy wskazany w umowie z wykonawcą zgodny z umową 8/bud/2009 z 10.08.2009.

Dokumenty będące w posiadaniu Kontrolera I stopnia, niezbędne do weryfikacji raportu z postępu realizacji projektu

Kontroler I stopnia otrzymał od WST dokumenty niezbędne do weryfikacji raportów z postępu realizacji projektu, takie jak:

- wniosek o dofinansowanie wraz z aneksami,
- umowa o dofinansowanie wraz z aneksami,
- zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (wystawiony przez Wojewodę Lubuskiego, nie wpływa znacząco na właściwy stan ochrony) – dokument z dnia 23 września 2008 roku
- oświadczenie o kwalifikowalności VAT (nie odzyskuje VAT),
- oświadczenia o udziale w projekcie partnerów,
- Decyzja Nr 340/2008 zatwierdzająca projekt budowlany na udzielenie pozwolenia na budowę w zakresie zagospodarowania terenu Wyspy Teatralnej w Gubinie,

- zaświadczenie o wyborze osoby na Burmistrza Gubina (osoby reprezentującej beneficjenta wiodącego – podpisującego dokumenty przekazywane do Kontrolera I stopnia),
- pełnomocnictwo dla Wiceburmistrza Miasta Gubina do podpisywania wszystkich dokumentów oraz podejmowania decyzji związanych z projektem,
- wyciąg z protokołu Komitetu Monitorującego zatwierdzający wniosek o dofinansowanie,
- porozumienie partnerskie pomiędzy miastem Gubin i Guben,
- wniosek aplikacyjny z załącznikami: harmonogram rzeczowo-finansowy projektu, dane partnerów projektu, analiza finansowo-ekonomiczna projektu, zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (wystawiony przez Wojewodę Lubuskiego, nie wpływa znacząco na właściwy stan ochrony) – dokument z dnia 23 września 2008 roku, oświadczenie o kwalifikowalności VAT (nie odzyskuje VAT), Oświadczenia o udziale w projekcie partnerów, Decyzja Nr 340/2008 zatwierdzająca projekt budowlany na udzielenie pozwolenia na budowę w zakresie zagospodarowania terenu Wyspy Teatralnej w Gubinie.

Wystawienie Certyfikatu kontroli I stopnia

Certyfikat potwierdzający kontrolę I stopnia został wystawiony 22.12.2009 roku i podpisany przez dwie osoby dokonujące weryfikacji raportu oraz osobę. Zgodnie z treścią Certyfikatu dokonano kontroli administracyjnej (nie przeprowadzono kontroli na miejscu realizacji projektu). Załącznik nr 1 do certyfikatu nie został wypełniony- nie wykryto wydatków niekwalifikowanych. Zgodnie z załącznikiem nr 2 – weryfikacji poddano 100% pozycji zestawienia wydatków (jest to zgodne z wytycznymi).

Pismem z dnia 23.12.2009 roku Kontroler I stopnia poinformował beneficjenta o kwocie certyfikowanych wydatków w wysokości 96 500,55 euro oraz przekazał Certyfikat potwierdzający kontrolę I stopnia wraz z Raportem.

Kontrola zamówienia publicznego

Dokumentacja dotycząca zamówienia publicznego *Roboty ogólnobudowlane – Turystyczne zagospodarowanie Wyspy Teatralnej w Gubinie* wpłynęła do Kontrolera I stopnia 4.12.2009 roku. Podczas weryfikacji dokumentów wypełniono listę sprawdzającą będącą załącznikiem nr 13 zgodną z *Wytycznymi w zakresie Kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007 - 2013*.

W części „Procedura wyłonienia wykonawcy” w punkcie 9 ww. listy sprawdzającej, zmieniono treść odpowiedzi na pytanie: Czy wykonawcy zostali wezwani do uzupełnienia dokumentów na takich samych warunkach? z N.D na TAK oraz w uwagach zapisano „potwierdzono podczas oględzin dokumentacji w dniu kontroli 28.10.2011”. Podobna adnotacja znajduje się w punkcie 13 - Czy Zamawiający poprawiał w tekście ofert oczywiste omyłki pisarskie zgodnie z ustawą? (ND zmieniono na Tak i w uwagach dodano „potwierdzono podczas oględzin dokumentacji w dniu kontroli 28.10.2011”). Zgodnie z formatką, lista sprawdzająca została wypełniona podczas kontroli na dokumentach.

Lista sprawdzająca została podpisana przez osobę weryfikującą i przez osobę sporządzającą w dniu 4.12.2009 roku.

W dniu 7.12.2009 roku, Kontroler I stopnia zawiadomił beneficjenta o wyniku weryfikacji dokumentacji zamówienia publicznego na roboty budowlane dla projektu. W wyniku kontroli ex-post w protokole postępowania wykryto omyłkę pisarską.

Istnienie odrębnego kodu księgowego

Kontroler I stopnia weryfikuje istnienie odrębnego systemu/kodu księgowego na etapie kontroli na miejscu. Tego typu kontrola została przeprowadzona dla projektu WTBR.01.03.00-08-004/08. W związku z powyższym, Zespół kontrolujący otrzymał Załącznik do Zarządzenia Nr 215/2008 Burmistrza Miasta Gubina z dnia 11 sierpnia 2008 roku wraz z ww. Zarządzeniem w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu Gminy Gubin o statusie miejskim, Funduszy Celowych, Urzędu Miejskiego w Gubinie, a także wydruki z wyodrębnionej na potrzeby projektu ewidencji księgowej.

Istnienie odrębnego kodu księgowego zostało potwierdzone na podstawie wydruków z systemu księgowego dla poszczególnych paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Zarówno wydruki z konta rachunku bieżącego (130) jak i kosztowego (400) oraz środki trwałe w budowie (080) zawierają kod księgowy oraz opis potwierdzający, że wydatek został poniesiony w ramach przedmiotowego projektu (np.: 130/900/90004/6059/01 WYD. INW/GOSP.KOM/UTRZ.ZIEL/TURYST, 080/900/90004/6058/01 TURYSTYCZNE ZAGOSPODAROWANIE WYSPY).

7.4. Raport nr WTBR.01.01.00-08-005/08-00/1/01

Raport z postępu realizacji projektu za okres od 17.07.2009 do 17.10.2009 r. wpłynął od beneficjenta do kontrolera I stopnia dnia 19.11.2009 r. na kwotę wydatków kwalifikowanych w wysokości 9 207,55 EUR (wartość środków z EFRR do refundacji – kwota 7 826,42 EUR).

Certyfikat

Certyfikat – potwierdzenie kontroli I stopnia dla tego raportu został sporządzony w dniu 26.11.2009 r. Certyfikat wystawiono z zachowaniem terminu przewidzianego w rozdziale 6.3 Instrukcji Wykonawczej zatwierdzonej 17.11.2009 r. Certyfikat został podpisany przez Panią Agnieszkę Świątek, Kierownika Oddziału Programów Współpracy Transgranicznej 2007-2013, która pełniła obowiązki Dyrekcji Wydziału w czasie jej nieobecności. Zastosowany wzór certyfikatu jest zgodny z wzorem stanowiącym załącznik nr 15 do Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia, z wyjątkiem punktu 2 na stronie 1 certyfikatu. Zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 15 do Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia treść punktu powinna brzmieć; „Zadeklarowane wydatki w ramach projektu są uzasadnione i zostały poniesione zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu”, natomiast w certyfikacie wystawionym przez kontrolera I stopnia treść „i zostały poniesione zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu” została skreślona.

Zgodnie z uzyskanymi wyjaśnieniami, wykreślenie powyższego zwrotu wynika z faktu, iż pismem z dnia 29.12.2009 r. IZ wyraziła zgodę na modyfikację wzoru certyfikatu I stopnia na prośbę kontrolera I stopnia, wyrażoną w piśmie z 18.12.2009 r., znak FE.II.ILEW.07674-16/09. W piśmie tym kontroler I stopnia zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na dokonywanie certyfikacji wydatków w przypadku rozbieżności realizacji projektu i założeń harmonogramu rzeczowo-finansowego opracowanego na etapie aplikacji.

Egzemplarz certyfikatu został przekazany wraz z raportem beneficjenta do beneficjenta pismem z dnia 27.11.2009 r., w terminie przewidzianym procedurą zawartą w rozdziale 6.3 Instrukcji Wykonawczej oraz zgodnie z procedurą przewidzianą w rozdziale 5 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia*.

Dokumenty będące podstawą weryfikacji

W przypadku badanego raportu kontroler I stopnia dokonał weryfikacji 100% dokumentów zawartych w zestawieniu faktur i dokumentów o równoważnej wartości, stanowiącym załącznik do raportu, co jest zgodne z punktem 4.2 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia*, który stanowi, iż próba wydatków wybrana do weryfikacji przez kontrolera I stopnia powinna stanowić minimum 25% wartości wszystkich wydatków i zawierać nie mniej niż pięć pozycji z Zestawienia faktur i dokumentów o równoważnej wartości.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Panią Agnieszkę Świątek – Kierownika Oddziału Programów Współpracy Transgranicznej 2007-2013, beneficjent wraz z raportem przekazał do kontrolera I stopnia całość dokumentacji dotyczącej wydatków zawartych w zestawieniu. W związku z powyższym nie było konieczności stosowania procedury zawartej w punkcie 6.3.1 Instrukcji Wykonawczej, zgodnie z którą kontroler I stopnia przygotowuje pismo do beneficjenta, zawierające listę wydatków wytypowanych do kontroli administracyjnej.

Zgodnie z Instrukcją Wykonawczą, weryfikacja raportu oraz dokumentacji załączonej do raportu odbywa się na podstawie listy sprawdzającej na zasadzie „dwóch par oczu”. *Lista sprawdzająca do kontroli administracyjnej* stanowi załącznik nr 6.8 do Instrukcji Wykonawczej. W spisie załączników zawarto natomiast informację, iż załącznik 6.8 oraz załącznik 6.9 (wzór certyfikatu kontroli I stopnia) zawarte są w *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia*. Wzór listy sprawdzającej do weryfikacji raportu, zastosowanej przez kontrolera I stopnia jest zgodny z wzorem listy sprawdzającej stanowiącym załącznik nr 14 do *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia*.

Weryfikacja raportu oraz dokumentacji załączonej do raportu została przeprowadzona przez kontrolera I stopnia przy pomocy listy sprawdzającej (załącznik nr 14) sporządzonej dnia 26.11.2009 r., podpisanej przez pracowników przeprowadzających weryfikację, a następnie zaakceptowanej dnia 27.11.2009 r., tj. z zachowaniem terminu przewidzianego w rozdziale 6.3 Instrukcji Wykonawczej. Lista sprawdzająca została zaakceptowana przez osobę upoważnioną, tj. przez Panią Agnieszkę Świątek, Kierownika Oddziału Programów Współpracy Transgranicznej 2007-2013, która pełniła obowiązki Dyrekcji Wydziału.

Kontroler I stopnia dokonał weryfikacji raportu na podstawie dokumentów wymienionych w punkcie 4.2 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia* oraz w rozdziale 6.3. Instrukcji Wykonawczej. Zespół kontrolujący stwierdził istnienie dokumentacji będącej podstawą do wyżej wymienionej weryfikacji tj.

- kopii umowy o dofinansowanie projektu nr WTBR.01.01.00-08-005/08-00
- kopii wniosku o dofinansowanie nr WTBR.01.01.00-8-005/08
- kopii porozumienia partnerskiego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 na realizację Projektu nr WTBR.01.01.00-08-00508
- raportu beneficjenta wraz z załącznikiem w postaci *Zestawienia faktur i dokumentów o równoważnej wartości*
- poświadczonych za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną kopii dowodów księgowych dotyczących poniesionych wydatków (kopii faktur, rachunków itp.) oraz dokumentów potwierdzających zapłatę (np.: kopii wyciągów bankowych):
 - faktura VAT nr 05/12/2008 z dnia 15.12.2008 r., na kwotę brutto 30 500,00 PLN za wykonanie studium wykonalności. Fakturze VAT nadano numer księgowy WB/144/08,
 - wyciąg bankowy z dnia 30.12.2008 r., potwierdzający dokonanie płatności na rzecz wykonawcy w kwocie 30 500,00 PLN,

- wydruk z systemu potwierdzający dokonanie operacji zapłaty na rzecz wykonawcy w kwocie 30 500,00
- faktura VAT nr 1332/2008 z dnia 05.09.2008 r., na kwotę brutto 8 296,00 PLN
- wyciąg bankowy z dnia 19.09.2008 r., potwierdzający dokonanie płatności na rzecz wykonawcy w kwocie 8296,00 PLN,
- wydruk z systemu potwierdzający dokonanie operacji zapłaty na rzecz wykonawcy w kwocie 8 296 PLN
- kopii umów z wykonawcami robót i usług:
 - umowa nr A-BIE/157/2008 zawarta w dniu 26.06.2008 r. na wykonanie studium wykonalności, pomiędzy Miastem Kostrzyn nad Odrą a Biurem Projektowo-Inżynierskim „Redan” sp. z o.o.
 - umowa nr A-BIE/215/2008 zawarta w dniu 08.08.2008 r. na wykonanie raportu o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczący rewitalizacji zachowanego zespołu fortyfikacji i uzbrojenia Starego Miasta w Kostrzynie nad Odrą, pomiędzy Miastem Kostrzyn nad Odrą a Biurem Rzecznictwa i Ekonomii Środowiska „Codex”,
- kopii protokołów odbioru/przyjęcia dostarczonych towarów i usług i innych dokumentów potwierdzających odbiór/wykonanie prac:
 - protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 15.12.2008 r. potwierdzający odbiór przez beneficjenta opracowania studium wykonalności
 - protokół przekazania z dnia 05.09.2008 r., potwierdzający przekazanie przez wykonawcę beneficjentowi raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- oświadczenia o możliwości odzyskiwania podatku VAT, stanowiącego załącznik nr 13 do wniosku o dofinansowanie (zgodnie z oświadczeniem, beneficjent wiodący oraz partner projektu oświadczyli, iż nie są uprawnieni do odzyskiwania podatku VAT).

Na podstawie otrzymanej dokumentacji kontroler I stopnia dokonał sprawdzenia:

- czy wydatki zostały należycie udokumentowane i rzeczywiście poniesione odpowiadając w liście sprawdzającej na pytanie: „Czy wydatki są wsparte dokumentami potwierdzającymi ich poniesienie”. Na podstawie dokumentacji potwierdzono także, że usługi i produkty stanowiące przedmiot dofinansowania zostały dostarczone.

- kwalifikowalności wydatków - kontroler I stopnia nie stwierdził wydatków niekwalifikowalnych. Wydatki załączone do raportu nie były poniesione w okresie realizacji projektu, były to koszty przygotowawcze. Wniosek o dofinansowanie w części 3.5 „Główne etapy realizacji projektu” nie zawiera opisu kosztów przygotowawczych. Zgodnie z punktem 3.16 Podręcznika Beneficjenta Wiodącego dla Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach EWT, „początek okresu kwalifikowalności kosztów jest równoznaczny z datą rozpoczęcia realizacji projektu wyrażoną jako miesiąc i rok i wskazaną we wniosku o dofinansowanie. Koszty przygotowawcze natomiast są co do zasady kwalifikowalne od 1 stycznia 2007 r.”

- kwalifikowalności podatku VAT – stwierdzono, iż beneficjent jest podatnikiem podatku VAT i nie ma możliwości otrzymania zwrotu podatku VAT,

- postępu realizacji projektu. W liście sprawdzającej kontroler I stopnia wskazał, że harmonogram nie zawiera kosztów przygotowawczych, których dotyczy raport, natomiast zostały one ujęte w budżecie projektu, który stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie. Stwierdzono także, iż na obecnym etapie realizacji projektu wniosek o dofinansowanie nie zakłada osiągnięcia wskaźników (odpowiedź na pytanie nr 12 w liście sprawdzającej), natomiast osiągnięcie wskaźnika na poziomie wartości zatwierdzonych we wniosku o dofinansowanie potwierdzone zostanie po zakończeniu realizacji projektu (odpowiedź na pytanie nr 13 listy sprawdzającej). Zgodnie z uzyskanymi wyjaśnieniami

„Kontrola administracyjna odbywa się podczas realizacji projektu i bazuje na informacjach i dokumentach przedstawionych przez Beneficjenta, ponadto jest przeprowadzana na próbie, dlatego też odpowiedź na pytanie nr 13 z listy sprawdzającej jest możliwa dopiero podczas kontroli na miejscu realizacji projektu, ponieważ dopiero wówczas Kontroler ma możliwość wglądu w całość dokumentacji związanej z realizacją projektu.” W związku z powyższym pytanie nr 13 „Czy wartości wskaźników zostały osiągnięte zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie?” z listy sprawdzającej wymaga dostosowania do zakresu kontroli administracyjnej (kontrola administracyjna odbywa się na podstawie informacji i dokumentów przedstawionych przez beneficjenta, załączonych do raportu cząstkowego). W opinii zespołu kontrolującego na etapie kontroli administracyjnej kontroler I stopnia nie posiada możliwości zweryfikowania osiągnięcia wskaźników zawartych we wniosku o dofinansowanie.

- realizacji wymogów dotyczących ochrony środowiska – stwierdzono w liście sprawdzającej, iż działania zrealizowane w projekcie uzyskały decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach oraz że w oparciu o dokumentację oraz opis realizacji projektu można stwierdzić, iż działania w ramach projektu nie miały i nie mogły mieć negatywnego oddziaływania na środowisko. Powyższe ustalenie jest zgodne z opisem projektu zawartym w punkcie 5.2 wniosku o dofinansowanie pt.: „Środowisko naturalne”.

- iż w ramach projektu nie nastąpiło przyznanie pomocy publicznej. Zgodnie z punktem 5.5 wniosku o dofinansowanie, projekt nie korzysta z pomocy publicznej.

- realizacji zasady równych szans – w oparciu o dokumentację kontroler I stopnia stwierdził, iż można podejrzewać, iż projekt nie narusza zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn, w szczególności w zakresie warunków dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy, a także w zakresie świadczenia i dostępu do usług oraz dostawy i dostępu do towarów, Powyższe ustalenie jest zgodne z opisem projektu zawartym w punkcie 5.3 wniosku o dofinansowanie pt. : „Równość szans”.

- lista sprawdzająca nie zawiera pytania umożliwiającego sprawdzenie, czy wydatki przedstawione w raporcie nie były wskazywane we wcześniejszych projektach. W związku z powyższym zespół kontrolujący zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie, w jaki sposób kontroler I stopnia dokonuje wyżej wymienionej weryfikacji. Zgodnie z uzyskanym wyjaśnieniem „Podczas kontroli administracyjnej, Kontroler zwraca w szczególności uwagę na daty poniesienia wydatków, które muszą się mieścić w okresie sprawozdawczym objętym raportem. W przypadku dużej ilości dokumentów przedstawianych do refundacji, aby upewnić się, że wydatki wykazane w danym raporcie z postępu realizacji projektu nie zostały wykazane we wcześniejszych raportach Kontrolerzy stosują zestawienia pomocnicze w formie tabeli Excel zawierające skumulowane wydatki ze wszystkich raportów złożonych przez Beneficjenta do Kontrolera.” Zespołowi kontrolującemu przekazano do wglądu wydruk zestawienia pomocniczego.

Zgodność wydatków z wymogami ustawy Prawo zamówień publicznych

Wydatki wskazane w raporcie stanowiły wydatki poniżej progu 14 000 euro, wskazanego w ustawie Prawo zamówień publicznych. Weryfikacja wydatków przez kontrolera I stopnia odbywała się poprzez sprawdzenie, czy wydatki zostały poniesione w sposób gospodarny, efektywny w rozumieniu ustawy o finansach publicznych (pytanie 24 listy sprawdzającej do raportu).

Zgodnie z podrozdziałem 4.7 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia*, w przypadku wydatków równych lub wyższych od 30 000 PLN kontroler może zażądać dwóch ofert dotyczących danego wydatku, które potwierdzają przeprowadzenie rozeznania rynku przez beneficjenta. Niemniej jednak udokumentowanie rozeznania rynku dwiema ofertami nie przesądza o dokonaniu wydatku w sposób gospodarny. W sytuacji zaistnienia uzasadnionych wątpliwości odnośnie poniesienia wydatku w sposób gospodarny, przypadki takie są rozstrzygane indywidualnie przez kontrolera.

Zgodnie z powyższym zapisem, w przypadku obu wydatków objętych raportem żądanie przez kontrolera dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie rozeznania rynku nie było obligatoryjne. Zespół kontrolujący uzyskał informację, iż kontroler I stopnia nie otrzymał od beneficjenta dokumentacji potwierdzającej gospodarne i efektywne poniesienie wydatku.

Dodatkowo kontroler I stopnia złożył wyjaśnienie, zgodnie z którym „weryfikując wydatki przedstawione przez Beneficjenta w raporcie z realizacji projektu Kontroler sprawdza czy są one zgodne z przepisami krajowymi i wspólnotowymi (m.in. ustawą Prawo zamówień publicznych). W tym celu przyjętą praktyką jest skierowanie zapytania do Beneficjenta o wewnętrzne uregulowania dot. gospodarowania środkami w jednostce. W przypadku, gdy Beneficjent posiada stosowne dokumenty, kontrola wydatków poniżej progu 14 tys. odbywa się w oparciu o te unormowania. Natomiast w przypadku braku wewnętrznych uregulowań w tym zakresie, Beneficjent proszony jest o przedstawienie dokumentów świadczących o gospodarnym i efektywnym ponoszeniu wydatków w myśl art. 44 ustawy o finansach publicznych.” Niemniej jednak, biorąc pod uwagę fakt, iż dokumentowanie poniesionych wydatków rozeznaniem rynku wskazane jest w Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia jako nieobowiązkowe, „obowiązek ten nie był traktowany przez Beneficjentów obligatoryjnie, szczególnie we wczesnym okresie wdrażania Programu a także na etapie ponoszenia kosztów przygotowawczych związanych z przygotowaniem dokumentacji służącej aplikowaniu o środki i realizacją projektu.”

Odrębny kod księgowy

Zgodnie z informacją pisemną uzyskaną od kontrolera I stopnia, „zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie – Brandenburgia) 2007-2013 prowadzenie przez Beneficjenta odrębnej ewidencji księgowej w ramach projektu badane jest przez kontrolera podczas kontroli na zakończenie realizacji projektu w trakcie kontroli na miejscu.

Projekt „Rewitalizacja Twierdzy Kostrzyn – etap II” zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie kończy się 30 czerwca 2012 roku, zatem kontrola na zakończenie jego realizacji została zaplanowana na III kwartał 2012 roku.”

Opisy na fakturach załączonych do raportu

Zgodnie z punktem 3 podrozdziału 4.2 Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia oraz rozdziałem 6.3 Instrukcji Wykonawczej, kontroler I stopnia, kontroler dokonał sprawdzenia, czy na przedstawionych fakturach zostały zamieszczone przez beneficjenta szczegółowe opisy. Informacja o wyniku weryfikacji została umieszczona w liście sprawdzającej (odpowiedź na pytanie: „Czy dokumentacja potwierdzająca dokonanie wydatków została prawidłowo opisana”). Zespół kontrolny dokonał sprawdzenia opisów faktur dokumentujących poniesione wydatki. Stwierdzono:

- Faktura VAT nr 05/12/2008 z dnia 15.12.2008 r., na kwotę brutto 30 500,00 PLN za wykonanie studium wykonalności.

Fakturze VAT nadano numer księgowy WB/144/08.

Na opisie faktury ujęto numer umowy o dofinansowanie, nazwę i numer projektu, kategorię wydatku.

Na opisie faktury wskazano podstawę prawną z Ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z opisem wydatek ujęty na fakturze został zrealizowany w ramach zamówienia udzielonego na podstawie art. 4 ust.8 Ustawy Prawo zamówień publicznych i mieści się w przedziale do kwoty 14 000 euro.

Na opisie faktury podano informację, iż faktura została sprawdzona pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym.

Umieszczono informację, iż projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Elementy zawarte na opisie faktury spełniają wymogi zawarte w podrozdziale 4.2 punkt 3 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia* oraz w punkcie 6.3 punkt III Instrukcji Wykonawczej.

- faktura VAT nr 1332/2008 z dnia 05.09.2008 r., na kwotę brutto 8 296,00 PLN za opracowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dotyczącego rewitalizacji zachowanego zespołu fortyfikacji i uzbrojenia Starego Miasta w Kostrzynie nad Odrą.

Fakturze VAT nadano numer księgowy WB/061/08.

Na opisie faktury ujęto numer umowy o dofinansowanie, nazwę i numer projektu, kategorię wydatku.

Na opisie faktury wskazano podstawę prawną z Ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z opisem wydatek ujęty na fakturze został zrealizowany w ramach zamówienia udzielonego na podstawie art. 4 ust.8 Ustawy Prawo zamówień publicznych i mieści się w przedziale do 14 000 euro.

Na opisie faktury podano informację, iż faktura została sprawdzona pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym.

Umieszczono także informację, iż projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Elementy zawarte na opisie faktury spełniają wymogi zawarte w podrozdziale 4.2 punkt 3 *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia* oraz w punkcie 6.3 punkt III Instrukcji Wykonawczej.

7.5. Informowanie o nieprawidłowościach

Zgodnie Rozdziałem 8 *Instrukcji Wykonawczej Kontroli pierwszego stopnia Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej*, Kontroler przekazuje informacje o wykrytych lub podejrzewanych nieprawidłowościach do IZ. Ponadto, Kontroler zobowiązany jest do prowadzenia akt dotyczących nieprawidłowości, w których archiwizowane są wszystkie dokumenty dotyczące nieprawidłowości w programie.

Kontroler uzyskuje informacje o nieprawidłowościach na podstawie:

1. Czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Kontrolera oraz analizy i weryfikacji dokumentów, będących w dyspozycji Kontrolera, w tym przekazywanych przez beneficjentów.
2. Wyników kontroli przesyłanych przez Urząd Kontroli Skarbowej,
3. Informacji uzyskanych od innych podmiotów zaangażowanych w kontrolę środków PWT,
4. Zgłoszenia informacji o wykryciu nieprawidłowości przez beneficjenta.

Informowanie o nieprawidłowościach odbywa się poprzez wypełnienie standardowych formularzy raportów i zbiorczych zestawień nieprawidłowości, oraz przesłanie ww. dokumentów do IZ. Informacje o nieprawidłowościach są przekazywane w wersji papierowej oraz elektronicznej.

W okresie objętym kontrolą Kontroler I stopnia nie wykrył nieprawidłowości.

8. Wyjaśnienia i uwagi przedstawione przez instytucję kontrolowaną w stosunku do wersji wstępnej informacji pokontrolnej

Pismem z dnia 3 stycznia 2011 roku, Kontroler I stopnia przekazał informację, iż nie zgłasza uwag do zawartych w informacji ustaleń i zaleceń.

Jednakże w odniesieniu do zaleceń o niskiej istotności, nie mających bezpośredniego i pośredniego wpływu na proces certyfikacji - w zakresie sformułowania dotyczącego zachowania rzetelności przy wypełnianiu list sprawdzających, Kontroler I stopnia stwierdził, że wskazane dokumenty wypełniane są przez Kontrolerów I stopnia w sposób rzetelny. Stwierdzenie niezgodności w odniesieniu do jednego spośród wielu zweryfikowanych (przez Zespół Kontrolujący) pytań ma charakter ewidentnie jednostkowy.

9. Stanowisko odnośnie przedstawionych wyjaśnień i uwag instytucji kontrolowanej

Zespół kontrolujący przyjmuje wyjaśnienia jednostki kontrolowanej dokonując zmian w treści zalecenia pokontrolnego nr 1.

10. Zalecenia Instytucji Certyfikującej

Zespół kontrolujący ocenia pozytywnie funkcjonowanie procedur u Kontrolera I stopnia dla Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w zakresie objętym kontrolą. Jednakże, mając na uwadze ustalenia zawarte w punkcie 7 niniejszej informacji pokontrolnej oraz uwzględniając stwierdzone uchybienia, zespół kontrolujący wnosi o realizację niżej sformułowanych zaleceń:

Zalecenia o niskiej istotności, nie mające bezpośredniego i pośredniego wpływu na proces certyfikacji, jednakże wdrożenie zaleceń wymagane z przyczyn proceduralnych:

1. Należy dochować należytej staranności przy wypełnianiu list sprawdzających podczas kontroli administracyjnej (punkt 7.3, str. 4 Informacji pokontrolnej).
2. Należy podjąć działania w porozumieniu z IZ PO EWT Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia w celu dostosowania listy sprawdzającej do kontroli administracyjnej, stanowiącej załącznik nr 14 do *Wytycznych w zakresie kontroli I stopnia w ramach PWT Polska-Brandenburgia* do rzeczywistego zakresu kontroli administracyjnej w odniesieniu do weryfikacji osiągniętych wskaźników zawartych we wniosku o dofinansowanie (punkt 7.4 str. 9 Informacji pokontrolnej).

Informację o sposobie wykonania zaleceń oraz o podjętych w związku z zaleceniami działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań należy przekazać do **dnia 3 lutego 2012 roku**.

Informacja pokontrolna została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla Instytucji Certyfikującej i jeden egzemplarz dla instytucji kontrolowanej

Data i podpisy przedstawicieli Instytucji Certyfikującej

Sporządził (Członkowie i Kierownik Zespołu Kontrolującego) :

K. Kalisz 4.01.2012r. J. Jurkowski 4.01.2012r. (data i podpisy)

Zweryfikował (Naczelnik DIC-V):

B. Guma 04.01.2012 r. (data i podpisy)

Zweryfikował (Naczelnik Wydziału Operacyjnego – w przypadku, gdy w kontroli brał udział pracownik wydziału operacyjnego):

w kontroli nie uczestniczyli pracownicy DIC III

Zaakceptował: (Zastępca Dyrektora DIC ZD-2, Dyrektor DIC):

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Instytucji Certyfikującej
Dyrektor Tytuł: 04.01.2012
DYREKTOR DEPARTAMENTU
Instytucji Certyfikującej
Sylwester Zając 04.01.2012 (data i podpisy)

Zatwierdził: (Członek Kierownictwa MRR nadzorujący DIC)

z up.
W. Turek 05/01/2012
Władysław Turek
DYREKTOR GENERALNY (data i podpis)

Data i podpisy przedstawicieli jednostki kontrolowanej

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Sobina Ren 13.01.2012 (data i podpis)
Dyrektor Wydziału
Zarządzania Funduszami Europejskimi